

[Gerda Møller.]

været meget spag, og at det derfor måtte være på tide at få gang i den dialog, fordi den måske ville afføde helt nye krav til universitetsuddannelsernes struktur og indhold. Også den nuværende undervisningsminister har givet udtryk for, at nye beskæftigelsesmuligheder for de langvarigt uddannede navnlig må søges i den private sektor. Derfor kunne det være interessant at høre, om man nu er kommet i gang med denne dialog, og hvis ikke, ja, så vil jeg da altså opfordre ministeren til, at man nu kommer i gang hurtigst muligt.

Efter mit partis opfattelse er det nemlig i høj grad et spørgsmål, om vi har råd til udelukkende at imødekomme den enkeltes behov for kundskabstilegnelse efter evner og lyst, om vi ikke snarere er nødt til at indstille uddannelsessystemet på først og fremmest at tilgodese den offentlige sektor og erhvervslivets behov for fagligt kvalificerede medarbejdere. Det skal ikke forstås på den måde, at erhvervslivet skal bestemme, hvad studenterne skal studere, men erhvervslivet skal formulere sine ønsker og gøre rede for dem, og så må det være op til den studerende at vælge sit studium. Jeg er ikke i tvivl om, at langt de fleste kandidater vil foretrække et studium, hvor de får brug for deres uddannelse, fremfor et studium, der giver dem en uddannelse, men ikke noget relevant arbejde. I hvert fald viser erfaringerne fra Sverige jo med al tydelighed, at når arbejdsløshed for alvor truer, så begynder også de studerende at interessere sig for det mere nære i tilværelsen. I øvrigt må det vel være helt naturligt, at det ikke kun er producenterne af akademikere og akademikerne selv, der skal have indflydelse på uddannelserne, men også forbrugerne. Sådan er det jo på de fleste andre områder her i samfundet.

At den samlede undervisningssektor stadig skal sikres den nødvendige tilgang af højtuddannede og velkvalificerede lærere og forskere, så såvel kvantitet som kvalitet kan vedligeholdes og helst forbedres, når det angår kvaliteten, siger jeg bare for en ordens skyld.

Vi er tilfredse med at undervisningsministeren ønsker styringen af de videregående uddannelser effektiviseret, bl. a. gennem en hensigtsmæssig studenterregistrering. Det

kan simpelt hen ikke vedblivende gå, at man ikke har overblik over antallet af de studerende, om de er hel- eller deltidsstuderende, deres uddannelsesstrin og deres fremmøde. Når forholdet er det, at kun ca. halvdelen af de på universiteterne indskrevne studerende får deres eksamen — tallene siger mellem 40 og 60 pct. — mens de øvrige aldrig får deres eksamen, fordi de opgiver på vejen, så er der ikke alene tale om et økonomisk spild, men i lige så høj grad om et menneskeligt spild eller en tragedie, som vi ved det er for nogle. Derfor har vi en forpligtelse til at gøre noget ved det.

Så vil jeg gerne komme ind på det, vi er utilfredse med. Vi er utilfredse med, at vi ikke har noget som helst kendskab til, hvorledes udbygningen af de korte uddannelser, der skulle udgøre alternativer til de længerevarende uddannelser, skal ske. For os at se er udviklingen på netop dette område et helt og aldeles afgørende led i styringen. På baggrund af den beslutning, undervisningsudvalget traf i august sidste år på Marienborg, men især på baggrund af de udtalelser, som ministeren dengang som medlem af undervisningsudvalget fremsatte i tilknytning til den daværende undervisningsministers planer om adgangsbegrænsningen, kunne man med rette have forventet et konkret udspil fra ministeren. Det var udtalelser, der gik på nødvendigheden af at starte med at strukturere de 16—19-åriges uddannelser, der kunne lede frem til et videregående studium, fordi man var klar over, at det var på dette tidspunkt i de unges liv, det blev besluttet, om man skulle have en kortere- eller længerevarende uddannelse. Dette krav har ministeren desværre ikke selv kunnet leve op til som minister, men har ønsket bemyndigelse til at gennemføre såvel en adgangsbegrænsning for lægestudiet med virkning fra 1976 som en totalramme for tilgangen til de længerevarende uddannelser før struktureringen af de 16—19-åriges uddannelser.

Jeg ved udmærket godt, at den tidligere socialdemokratiske regering har ladet udarbejde et debatoplæg herom, også kaldet Højbykitsen. Den forelå også sidste år, da vi diskuterede adgangsbegrænsning, men den har ministeren i hvert fald indtil nu været lige så tavs om, som hun dengang bebrejdede den forrige regering at være. Det eneste, vi ved, er — og det har vi fået